

แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14

เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันตำรวจเอก สิทธิสุนทร สุนทรโชติ

ผู้กำกับการ 5 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใน
สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคง
ตามแนวชายแดน

โดย พันตำรวจเอก สิทธิสุนทร สุนทรโชติ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(วิชาติ เอี่ยมไพจิตร)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

ประธานกรรมการ

(ประภาส แก้วศรีงาม)

พลตำรวจโท

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(ดร ปิ่นเฉลียว)

พันเอกหญิง

กรรมการ

(กนิษฐา ฐิติวัฒนา)

พันเอกหญิง

กรรมการ

(ธัญนุช สิงห์พันธุ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันตำรวจเอก สิทธิสุนทร สุนทรโชติ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัด
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน

วันที่ กันยายน 2565 **จำนวนคำ:** 11,306 คำ **จำนวนหน้า:** 37 หน้า

คำสำคัญ ครูตำรวจตระเวนชายแดน, โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 และปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 รวมถึงแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน การศึกษาภาคสนามประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลภาพรวมของโรงเรียน การเข้าถึงบริบท ด้วยการสังเกตแบบกึ่งมีส่วนร่วมและการเก็บข้อมูลตามประเด็นคำถามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สรุปโดยรวม ดังนี้ 1. การจัดการศึกษาควรต้องปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตร การจัดหลักสูตรที่ทันสมัย การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง 2. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ การส่งเสริมให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนมีโอกาสดำเนินการเพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางวิชาชีพครู แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน สถาบันทางการศึกษาต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้และจัดหลักสูตร 3. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผ่านงานมวลชนสัมพันธ์และกิจกรรมในโครงการตามพระราชดำริฯ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมดำเนินงาน และร่วมรับผลในทุกโครงการพระราชดำริฯ 4. การขยายงานพัฒนาจากโรงเรียนเข้าไปในชุมชนผ่านทางเด็กนักเรียน โดยนำความรู้และทักษะที่ได้มาใช้ในครอบครัวและชุมชน 5. พัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เป็นศูนย์บริการความรู้ 6. การสร้างขวัญกำลังใจ การจัดสวัสดิการให้แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดนให้มีความเท่าเทียม มีโอกาสในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 7. การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนาด้านการศึกษา การแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอก

ABSTRACT

AUTHOR: Police Colonel Sittisounton Sountonchot

TITLE: Guidelines for the Development of Roles of Border Patrol Police Schools under Border Patrol Police Sub Division Bureau 14 for border security.

DATE: September 2022 **WORD COUNT:** 11,306 **PAGES:** 37

KEY TERMS: Border Patrol Police Teacher, Border Patrol Police School

CLASSIFICATION: Unclassified

The objective of this research was to study the role of security along the border of the Border Patrol Police School under Border Patrol Police Sub-Division Bureau 14 and problems and obstacles in operations related to the role of security along the border of the Border Patrol Police School Border Patrol Police Sub Division Bureau 14, including guidelines for the development of the role of the Border Patrol Police School Under the Border Patrol Police Sub Division Bureau 14 for security along the border. Field studies consist of School Overview Survey Accessing context through quasi-participative observation and topic-based data collection with in-depth interviews Group Discussion, Observation, and Document Analysis.

The results showed that the guidelines for the development of the roles of the Border Patrol Police School were summarized as follows: (1) Educational management should be adjusted from the content of the curriculum. modern course arrangements Promoting continuing and appropriate educational and learning opportunities Emphasis is placed on improving the quality of basic education of children and youth in the area to have a sense of security, (2) Develop educational personnel of the Border Patrol Police School to have quality according to professional

standards. Encouraging border patrol police teachers to have the opportunity to continue their education in order to increase their professional qualifications seek cooperation from agencies educational institutions Participate in the development of learning processes and curricula, (3) Build relationships with the community. through public relations and activities in projects under the Royal Initiative Let the community participate in the awareness co-operate and participate in receiving results in all royal initiatives, (4) Expanding development work from the school into the community through students by applying knowledge and skills acquired to families and communities, (5) Developing Border Patrol Police Schools to be knowledge centers, (6) Building morale. Providing equal welfare for border patrol police teachers Opportunities for career advancement, (7) Additional budget support for educational development seeking external support.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา พันเอกหญิง ธิญานุช สิงห์พันธุ์ ซึ่งได้เสียสละเวลาในการอ่าน ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้คำแนะนำในหลักการแนวคิดต่างๆ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอนช่วยเหลือให้คำแนะนำความรู้ และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยทุกเล่มที่ช่วยให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังใจ มีความห่วงใยและช่วยเหลือมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิประสาทวิชาซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์.....	6
ความเป็นมาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	6
สถานการณ์ด้านความมั่นคงและอาชญากรรมสำคัญในพื้นที่ชายแดน	
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14.....	9
บทบาทเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	14
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทเพื่อความมั่นคง	
ตามแนวชายแดนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	20
วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT ANALYSIS).....	23
แนวทางพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัด	
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14.....	24
บทที่ 3 บทอภิปรายผล.....	28
แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	28
บทที่ 4 บทสรุป.....	32
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	33
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	33
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“ความมั่นคง” เป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พื้นที่ชายแดนที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลางอำนาจรัฐ มีสภาพทุรกันดาร มักจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาความมั่นคงในหลายปัญหา และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง อาทิ เช่น ความขัดแย้งตามแนวชายแดน ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การขยายของชุมชนตามแนวชายแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การค้าอาวุธสงคราม การกำหนดสถานะบุคคล ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณเขตแดน ส่งผลกระทบให้เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน อาชญากรรมข้ามชาติ ความขัดแย้งในกลุ่มประมงชายฝั่ง กับประมงน้ำลึก การลักลอบและค่าน้ำมันเถื่อน การขาดบริการพื้นฐานต่างๆ และปัญหาชนชาวเขาและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยทำกินกระจัดกระจายอยู่ตามพื้นที่ชายแดน

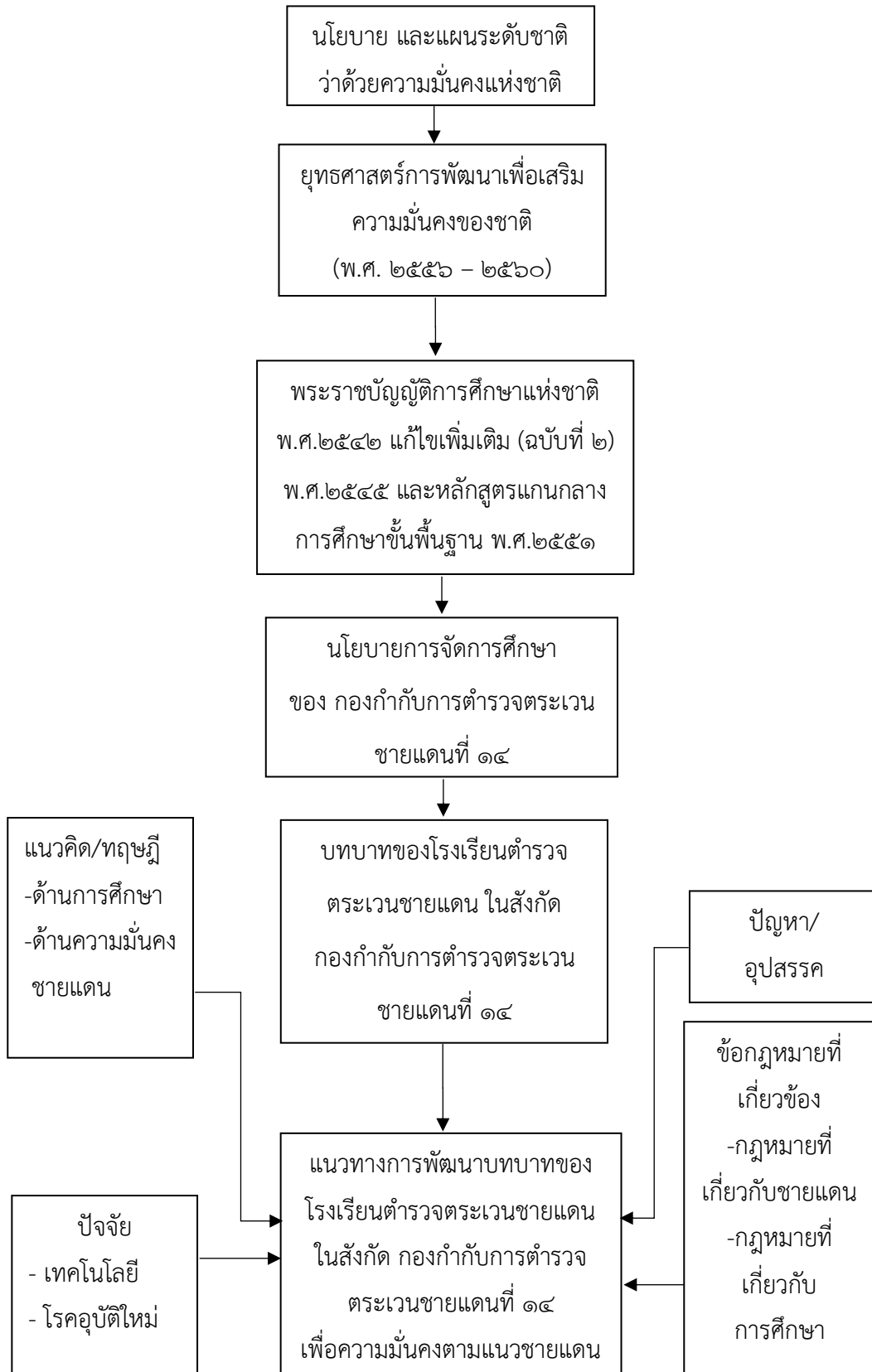
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่ในการให้บริการการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง และเป็นถิ่นทุรกันดารห่างไกลความเจริญ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการศึกษาไม่สามารถเข้าไปจัดตั้งโรงเรียนและให้บริการด้านศึกษาแก่เด็กและเยาวชนได้ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้กำหนดปรัชญาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไว้ดังนี้ คือ “สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง ” เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้เป็น “ศูนย์กลางชุมชนชายแดน” ในบทบาทของสถานศึกษา และบทบาทของการเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และบทบาทของการเป็นหน่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ที่มีผลต่อความมั่นคงตามแนวชายแดนของประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อที่จะนำผลของการวิจัยที่ได้ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน และพัฒนารูปแบบของการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 จนสามารถแก้ไขปัญหาการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ที่เกิดขึ้นให้ลดลง เพื่อสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาบทบาท เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14
2. ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 14
3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัยใช้แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่วิทยาลัยการทัพบก กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษา
2. ขอบเขตการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ซึ่งจะเก็บข้อมูล ในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้วง ธันวาคม 2564 – มิถุนายน 2565
3. แหล่งข้อมูลเอกสาร สืบค้นข้อมูลจากเอกสาร รายงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของทางราชการจากหน่วยงานราชการ และแหล่งความรู้จากตำราทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ตโดยพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เชื่อถือได้
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ การจัดการความรู้ และพัฒนาข้อเสนอแนะ และนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป
5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

เวลา \ กิจกรรม	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	พ.ค. 65
1. การเสนอโครงร่างการวิจัย	←→					
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	←		→			
3. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล			←→			
4. การสรุปผลการวิจัย				←→		
5. การเขียนรายงานการวิจัย					←→	
6. การนำเสนอผลการวิจัย						*

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14
2. ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ในการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14
3. ทราบแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ความเป็นมาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ร.ร.ตชด.)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแห่งแรกก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2499 ด้วยเหตุผลเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน โดยใช้วิธีการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ถึงปัจจุบันได้จัดตั้งโรงเรียนมาแล้วรวม 763 โรงเรียน ได้ยุบเลิกหรือมอบโอนให้หน่วยงานด้านการศึกษาจำนวน 543 โรงเรียน ปัจจุบันมีโรงเรียนจำนวน 220 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษา (เป็นชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน) มีครูตำรวจตระเวนชายแดน 2,500 คน นักเรียน 26,577 คน

งานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับพระมหากรุณาธิคุณมาแต่แรกเริ่ม ดังนี้

10 เมษายน 2505 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานพระราชทรัพย์สร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพระอุปถัมภ์โรงเรียนแรก คือ โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 1 ต่อมาทรงสร้างโรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 2 เพิ่มเติมอีก 1 โรงเรียน ในปี พ.ศ.2509

1 กุมภาพันธ์ 2506 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชทรัพย์สร้างโรงเรียนในพระอุปถัมภ์โรงเรียนแรก คือ โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 1 และได้ทรงสร้างต่อเนื่องเป็นลำดับมาอีก 9 โรงเรียน จนถึงโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 10 เมื่อปี พ.ศ. 2518

นับแต่ปี พ.ศ. 2505 ต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ.2534 รวมเวลา 29 ปี สมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี ได้ทรงรับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไว้ในพระอุปถัมภ์พร้อมทรงชักชวนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอีกถึง 140 โรงเรียน จนกระทั่งปี พ.ศ.2523 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาพระราชทาน

โครงการตามพระราชดำริฯ เพื่อพัฒนางานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมาอย่างต่อเนื่องอีกหลายโครงการจนถึงปัจจุบัน¹

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 220 โรงเรียน ส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง นอกจากครูตำรวจตระเวนชายแดนแล้ว ยังมีทางบุคลากรการศึกษาอื่นๆ ที่ช่วยเสริมการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน คือ

1. ครูพลเรือน (อัตราจ้างจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน)
2. ผู้ดูแลเด็ก (อัตราจ้างจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน)
3. ครูอาสาสอน (ไม่มีค่าจ้าง)
4. ครูที่ได้รับค่าจ้างจากสำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
5. ครูที่ได้รับค่าจ้างจากองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ครูที่ได้รับค่าจ้างจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด
7. ครูที่ได้รับค่าจ้างจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เหตุผลในการจัดตั้งมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

จะเห็นได้ว่างานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนถือเป็นงานด้านความมั่นคงรูปแบบหนึ่งที่มีความพิเศษอยู่ที่การยึดประชาชนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน และยึดแนวทางโครงการตามพระราชดำริเป็นหลักนำในการปฏิบัติตลอดมานับแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

จวบจนปัจจุบันสภาพสังคมได้มีพัฒนาการไปอย่างก้าวหน้าและรวดเร็ว ทั้งด้านแนวคิดและวัตถุหลายสิ่ง มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ในขณะที่การปฏิบัติในภาคราชการยังคงต้องยึดถือระเบียบและวิธีการปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ส่งผลให้การปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และการสนองโครงการตามพระราชดำริเป็นไปได้ไม่คล่องตัวเท่าที่ควร กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีดำริที่จะจัดตั้งมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้น

ควบคู่ไปกับการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อเสริมการปฏิบัติในการตอบสนองความต้องการของประชาชน และสนองงานโครงการตามพระราชดำริฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น¹

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่อยู่ในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14

1. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซื่อ บ้านย่านซื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าวังหิน บ้านท่าวังหิน ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาจ้าวบ้านเขาจ้าว ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรป่าละอูบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
5. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรบ้านห้วยโศก บ้านปางไม้ ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
6. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองน้อย บ้านคลองน้อย ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
7. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแพรงตะคร้อ บ้านแพรงตะคร้อ ตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
8. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าหมาก บ้านป่าหมาก ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
9. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก บ้านโป่งลึก ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

10. ศูนย์การเรียนรู้ ตำรวจตระเวนชายแดน บ้านคีรีล้อม บ้านคีรีล้อม ตำบลช้างแรง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

11. ศูนย์การเรียนรู้ ตำรวจตระเวนชายแดน อินทรีอาสา บ้านปาเกอะญอ ตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เป็นหน่วยงานในสังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 1 โดยมีกำหนดอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองตามประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการ ฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2552 ดังนี้

1. จังหวัดติดชายแดนในความรับผิดชอบ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี
2. จังหวัดติดชายฝั่งทะเลในความรับผิดชอบ คือ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร โดยภารกิจที่ปฏิบัติใน 2 จังหวัดนี้ คือ การถวายความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การช่วยเหลือผู้ประสบภัย²

สถานการณ์ด้านความมั่นคงและอาชญากรรมสำคัญในพื้นที่ชายแดน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14

1. สถานการณ์ยาเสพติด

1.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ยังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในปัจจุบันพบมีการนำเข้าหรือส่งออกยาเสพติดบริเวณแนวชายแดนไทย-เมียนมา ด้านตรงข้ามพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ยังไม่ปรากฏข้อมูลข่าวสารของการนำยาเสพติดเข้ามาและมีแหล่งผลิตแต่อย่างใด สำหรับพื้นที่ตอนในมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรี (ได้แก่ อำเภอบ้านลาด, อำเภอเมือง, อำเภอท่ายาง, อำเภอชะอำ) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (อำเภอหัวหิน, อำเภอปราณบุรี, อำเภอเมือง, อำเภอทับสะแก, อำเภอบางสะพาน) ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด คือ ยาบ้า, ยาไอซ์, พืชกระท่อม, และกัญชา ผู้ค้าเป็นกลุ่มผู้ค้ารายย่อยและกลุ่มผู้ค้าระดับกลาง กลุ่มผู้เสพ กลุ่มผู้ใช้ แรงงาน เยาวชน นักเรียนนักศึกษา กลุ่มนักท่องเที่ยว การลำเลียงยา

เสพติดจะใช้เส้นทางถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) เป็นเส้นทางลำเลียง ยาเสพติดมาจำหน่ายในพื้นที่ รวมถึงลำเลียงยาเสพติดลงสู่ภาคใต้โดยผู้ค้าจะใช้รถยนต์โดยสารหรือรถยนต์ส่วนตัว เป็นต้น

1.2 สถานการณ์ภายนอกประเทศ สำหรับพื้นที่เฟื่องเล็ง ฝักระวังการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนคือ พื้นที่ช่องทางด่านสิงขร บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่ของกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 146) ซึ่งเป็นช่องทางที่มีประชากรทั้งสองประเทศสามารถผ่านเข้าออก และประกอบกับพื้นที่ด้านตรงข้ามมีชุมชนหมู่บ้านและมีเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงถึงจังหวัดมะริด ประเทศเมียนมา และเป็นช่องทางที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จะเปิดด่านชายแดนถาวรในอนาคต

1.3 แนวโน้มสถานการณ์ กลุ่มผู้ค้าและผู้เสพรายย่อยมีแนวโน้มสูงมากขึ้นเกือบทุกอำเภอในพื้นที่รับผิดชอบของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 กลุ่มผู้เสพรายเริ่มมีการพัฒนาเป็นผู้ค้าเนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่า และกลุ่มผู้เสพรายใหม่ๆ เริ่มมีจำนวนมากเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนกลุ่มผู้ค้ามีรูปแบบการค้าและจำหน่ายที่หลากหลาย ลักษณะเช่นการนำยาเสพติดไปวางไว้ที่จุดนัดหมายและโทรศัพท์ไปบอก รวมถึงการโอนเงินผ่านบัญชีไปก่อนรับยาที่หลัง และจะจำหน่ายให้กับคนที่คุ้นเคยกันเท่านั้น

2. สถานการณ์ด้านการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

2.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ปัจจุบันสถานการณ์การลักลอบนำพาแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมายในพื้นที่ยังคงมีแรงงานต่างด้าวเข้ามารับจ้างทำงานในเขตประเทศไทยตามสวนของราษฎรไทย บริเวณแนวชายแดน จากการตรวจสอบแรงงานกลุ่มนี้จะเข้ามาทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนอีกกลุ่มจะลักลอบเข้ามาโดยผิดกฎหมาย โดยมีเป้าหมายที่จะเดินทางต่อไปรับจ้างทำงานยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดอื่น จากผลการจับกุมที่ผ่านมาแรงงานต่างด้าว ที่ถูกจับกุมจะลักลอบเข้ามาในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี มีชาวเมียนมาเดินทางผ่านด่านสิงขร, ช่องทางช่องซีและช่องทางคลองลอย ซึ่งเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้า โดยเข้ามารับจ้างขายแรงงานเป็นชาวประมง อุตสาหกรรม ซึ่งแหล่งที่แรงงานต่างด้าวจะไปค้าแรงงาน ได้แก่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, จังหวัดสมุทรสาคร, อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี อำเภอสาม

ร้อยยอต อำเภอกุยบุรี อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้นสาเหตุมาจากมีค่าแรงดีกว่าประเทศของตนเอง จากสถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ทำให้ผู้หลบหนีชาวกัมพูชาที่เข้ามาตามช่องทางและเส้นทางระหว่างจุดตรวจตามแนวชายแดนลดลง นอกจากเข้ามาใช้แรงงานตามแนวชายแดนแบบเข้าไป - เย็นกลับ จึงทำให้การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองยังคงมีอยู่ทั่วไปตามแนวชายแดนไทย เมียนมาและกัมพูชา

2.2 สถานการณ์ภายในประเทศแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เข้ามาด้วยตนเอง เข้ามาโดยการนัดหมายกันระหว่างนายหน้าทั้งสองฝั่งเป็นผู้นำพา หรือลักลอบเข้ามาตามช่องทาง ท่าข้าม ช่องทางธรรมชาติที่เอื้ออำนวย เพราะรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ต้องการความเป็นอยู่ที่ดี เป็นที่ต้องการของกลุ่มนายจ้างทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม เนื่องจากมีความอดทนสูง ค่าแรงงานต่ำและคาดว่าแรงงานต่างด้าว ในอนาคตจะเพิ่มมากขึ้น ค่าแรงงานปรับเปลี่ยนใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ช่วงเข้าฤดูแล้งเปิดการค้าเสรี ทำให้กลุ่มนายทุนไม่ สามารถรับภาระค่าแรงที่เพิ่มขึ้น จึงต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีค่าแรงต่ำ อีกสาเหตุหนึ่งขบวนการใช้วิธีการหลบเลี่ยงเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐู้เห็นเป็นใจ จึงทำให้ขบวนการดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

2.3 แนวโน้มสถานการณ์การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองยังคงมีอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากความต้องการของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม โรงงาน การประมง และงานอื่นๆ ในการจ้างแรงงานที่มีค่าแรงถูก และประกอบกับปัญหาทางเศรษฐกิจ และการเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนตามแนวชายแดนของประเทศ เพื่อนบ้าน และสภาพพื้นที่ช่องทางธรรมชาติซึ่งยากต่อการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ จึงเป็นสาเหตุของการลักลอบเข้ามาในประเทศ

3. สถานการณ์ด้านการกระทำผิดเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ในปัจจุบันยังมีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่เป็นจำนวนมาก สาเหตุปัญหาทางด้านเศรษฐกิจโดยกลุ่มนายทุน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่เบื้องหลังการตัดไม้ทำลายป่า และทรัพยากรธรรมชาติ โดยกองกำกับการตำรวจตระเวน

ชายแดนที่ 14 มีพื้นที่ครอบคลุม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่เป็นการบุกรุก แคว้นถาง และตัดไม้ทำลายป่า เพื่อต้องการหาประโยชน์และต้องการที่ดินเพื่อการเกษตรและที่อยู่อาศัย ซึ่งการกระทำผิดดังกล่าวมีหลายรูปแบบ กลุ่มผู้บุกรุก และตัดไม้ทำลายป่า ได้แก่ราษฎรทั่วไปในพื้นที่และผู้ที่ไม่มืที่ทำกินหรือต้องการขยายพื้นที่ทำกินและกลุ่มนายทุนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคนนอกพื้นที่มาจากทางภาคใต้และจังหวัดใกล้เคียง โดยเข้ามาติดต่อว่าจ้างราษฎรในพื้นที่และกว้านซื้อที่ดินที่บุกรุก ซึ่งกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มนายทุนและเป็นการบุกรุกพื้นที่เป็นจำนวนมาก พื้นที่ที่มีการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าคือพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ปฏิบัติการของ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 144 ,พื้นที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี เขตอำเภอเมือง,อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ปฏิบัติการของ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 145,146 และพื้นที่เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าเสด็จในกรมกรมหลวงชุมพร (ตอนบน) ,อำเภอบางสะพาน ,อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ปฏิบัติการของ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 147

3.2 สถานการณ์ภายนอกประเทศ : ไม่ปรากฏสถานการณ์

3.3 แนวโน้มสถานการณ์สืบเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีมาตรการในการกวาดล้างตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น และประกอบกับราคาพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพาราและปาล์มที่ตกต่ำ ทำให้ความต้องการบุกรุกพื้นที่ของราษฎรและกลุ่มนายทุนเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าวในพื้นที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ลดน้อยลง ทำให้การบุกรุก การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ลดน้อยลงไปด้วย

4. สถานการณ์ด้านการจราจรมรณตและรถจักรยานยนต์

4.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ปัจจุบันมีการลักลอบจราจรมรณต รถจักรยานยนต์ตามแนวชายแดนเพิ่มมากขึ้น โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 จะพบในส่วนของพื้นที่ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่146, 147 เนื่องจากเป็นช่องทางธรรมชาติที่สามารถเดินเท้า และสามารถนำรถจักรยานยนต์ผ่านได้ แต่ต้องใช้ความพยายามสูง บางครั้งต้องใช้วิธีการโดยการแบกหาม และต้องใช้กำลังคนประมาณ 3-4 คน ประกอบกับความต้องการของประชาชนของประเทศเมียนมา ในการใช้รถจักรยานยนต์สัญจรเพื่อความสะดวกมีเพิ่มขึ้น วิธีการการลักลอบโดยการติดต่อของชาว

เมียนมาที่เข้ามาทำงานในฝั่งไทยกับชาวเมียนมาด้วยกัน และการซื้อขายของราษฎรไทยกับชาวเมียนมา สำหรับรถจักรยานยนต์ที่ลักลอบออกนอกประเทศ มี 3 ส่วน คือ

1. รถที่ซื้อขายถูกต้องมีทะเบียน แต่ไม่ได้ขออนุญาต และผ่านกรรมวิธีของศุลกากรถูกต้อง
2. รถที่ถูกขโมยมา แล้วลักลอบนำรถออกนอกประเทศ
3. รถที่ถูกโจรกรรมแล้วนำมาแยกส่วนประกอบเป็นชิ้นๆ แอบซุกซ่อนนำเข้าไปในประเทศเพื่อนบ้าน การลักลอบส่วนใหญ่จะนำรถจักรยานยนต์ลักลอบผ่านทางช่องทางธรรมชาติ เพื่อหลบหนีการตรวจสอบและจับกุม

4.2 สถานการณ์ภายนอกประเทศ ปัจจุบันในประเทศเมียนมายังมีความต้องการรถยนต์จักรยานยนต์จากฝั่งประเทศไทยเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากห้วงที่ผ่านมาได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกำลังพลเข้าพื้นที่เพื่อกวดขันการลักลอบนำรถจักรยานยนต์ออกนอกประเทศหลายหน่วยงานทำให้กลุ่มขบวนการหยุดความเคลื่อนไหวในห้วงที่ผ่านมา

4.3 แนวโน้มสถานการณ์คาดว่ากลุ่มผู้ลักลอบโจรกรรมรถยนต์ จักรยานยนต์จะยังคงมีการลักลอบนำรถออกนอกประเทศตามแนวชายแดนอยู่ต่อไป เนื่องจากมีช่องทางท่าข้ามเป็นจำนวนมากรวมทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการตกงาน กลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ซึ่งจะต้องหารายได้จากการโจรกรรมรถส่งไปขายและมีเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวก การปราบปรามของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้ดี เพราะมีกำลังพลไม่เพียงพอ

5. สถานการณ์ด้านการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน อาวุธสงคราม และวัตถุระเบิด

5.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ในพื้นที่รับผิดชอบจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากสถานการณ์โดยเฉพาะการขัดแย้งของกลุ่มองค์กร, กลุ่มบุคคลในพื้นที่ทำให้อาชญากรรมต่างๆ มีมากขึ้นตามสถานการณ์ จึงทำให้ความต้องการอาวุธปืนเพื่อไว้ป้องกันตัว ทั้งอาวุธปืนที่มีทะเบียนถูกต้องและอาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียนเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่อาวุธปืนที่ไม่มีทะเบียนดังกล่าวหรือวัตถุระเบิดมีที่มาจากกลุ่มผู้ค้าภายในประเทศ สำหรับการลักลอบค้าอาวุธปืน, อาวุธปืนสงครามและวัตถุระเบิด พื้นที่แนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ที่ผ่านมามีปรากฏการณ์ลักลอบ นำอาวุธปืน, อาวุธปืนสงคราม และวัตถุระเบิดเข้ามาแต่อย่างไร

5.2 สถานการณ์ภายนอกประเทศ พื้นที่แนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วย ตั้งแต่จังหวัดเพชรบุรีถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัญหาการสู้รบของทหารรัฐบาลเมียนมากับกองกำลังชนกลุ่มน้อยไม่มีการสู้รบกันแต่อย่างใด ส่วนใหญ่การจับกุม พ.ร.บ.อาวุธปืนจะเป็นในส่วนของตอนในประเภทอาวุธปืนไม่มีทะเบียน หรืออาวุธปืนที่ผลิตในประเทศไทยหรืออาวุธปืนไทยประดิษฐ์

5.3 แนวโน้มสถานการณ์การใช้อาวุธปืนในการก่อเหตุยังคงมีอยู่ ในกรณีที่มีความขัดแย้งในผลประโยชน์ทางธุรกิจด้านการลักลอบตัดไม้และในการล่อซื้อจับกุมกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดมักมีอาวุธปืนยิงต่อสู้ขัดขืนการจับกุมของเจ้าหน้าที่ที่อยู่บ่อยครั้ง

6. สถานการณ์ด้านการลักลอบค้าสินค้าหลบหนีภาษีศุลกากร

6.1 สถานการณ์ภายในประเทศ ปัจจุบันสถานการณ์การลักลอบหลบหนีภาษีศุลกากรยังมีการลักลอบขนสินค้าประเภทต่างๆ โดยในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำลังการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 มีช่องทางด่านสิงขร บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่ปฏิบัติการกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 146) ซึ่งเป็นช่องทางที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีการประกาศให้เป็นจุดผ่อนปรนทางการค้า โดยมีประชาชน ทั้งสองประเทศผ่านเข้าออก และมีการนำสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายในพื้นที่ จึงเป็นช่องทางที่มีการลักลอบนำสินค้าหลบหนีศุลกากรมาจำหน่าย และประกอบกับช่องทางธรรมชาติที่อยู่ติดกับช่องทางสิงขร ในพื้นที่ทุกช่องทางเป็น ช่องทางเดินเท้าได้ตลอด จึงอาจจะเป็นช่องทางที่มีการหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ในการลักลอบนำสินค้าหลบหนีศุลกากรเข้ามาจำหน่ายโดยไม่ถูกต้อง และไม่ได้ผ่านขั้นตอนกรรมวิธีของเจ้าหน้าที่ศุลกากร สินค้าที่มีการลักลอบ เช่น บุหรี่ และสุราต่างประเทศ เนื่องจากบุหรี่และสุราของประเทศเมียนมาราคาถูกกว่า กลุ่มผู้ลักลอบนำเข้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มรายย่อยในพื้นที่

6.2 สถานการณ์ภายนอกประเทศ ด้านประเทศเมียนมามีการลำเลียงสินค้าหลบหนีศุลกากร เช่น บุหรี่ สุรา เป็นต้น ผ่านทางจุดผ่อนปรนด่านสิงขร ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบฯ ในรูปแบบหลบซ่อนมากับการขนส่งสินค้าประเภทต่างๆ

6.3 แนวโน้มสถานการณ์คาดว่าจะมีการลักลอบขนสินค้าหลบหนีภาษีศุลกากรลดน้อยลง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตั้ง จุดตรวจ จุดสกัด แต่ก็ยังมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่

พยายามว่าจ้างให้มีการลักลอบขนสินค้าหลบหนีภาษีในรูปแบบต่างๆ นำเข้ามาตามช่องทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น ช่องทางตามป่าเขาช่องทางที่เป็นรั้วลวดหนามในพื้นที่ที่ยังไม่มีกำแพง สามารถขนสินค้าเข้ามาได้โดยใช้รถจักรยานยนต์และรถประจำทางที่วิ่งระหว่างจังหวัด ซึ่งจะมีกลุ่มพ่อค้าทั้งชาวต่างชาติ และคนไทยเป็นผู้ไปรับมาจำหน่าย²

บทบาทเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้กำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เกิดความยั่งยืน โดยกำหนดปรัชญาของโรงเรียนว่า “สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง” เพื่อใช้เป็นรูปแบบโรงเรียนตัวอย่างที่สามารถสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยกำหนดลักษณะการดำเนินการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้เป็น “ศูนย์กลางชุมชนชายแดน” คือ

1. ศูนย์บริการประชาชน โดยให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นศูนย์ในการให้บริการประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ดังนี้

การให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและเยาวชนจากประเทศเพื่อนบ้านโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนในเขตเมืองหรือเขตชนบท ซึ่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้พัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานใหม่สำหรับการให้การศึกษาคู่เด็กและเยาวชนตามแนวชายแดนและถิ่นทุรกันดารโดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน คือเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารและไกลคมนาคมหรือเป็นพื้นที่มีปัญหาด้านความมั่นคงให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเสมอภาคและมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จะมีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป สามารถไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติแล้วยังให้บริการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่ไม่สามารถอ่าน เขียน หรือพูดภาษาไทยได้ การจัดที่อ่านหนังสือ หรือห้องสมุดบริการประชาชนที่ต้องการศึกษา

ค้นคว้า หรืออ่านหนังสือ เป็นต้น ซึ่งนอกจากการให้บริการด้านการศึกษาตามภารกิจหน้าที่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการความรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการปฏิบัติภารกิจในด้านการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนเพิ่มเติมอีกหน้าหนึ่ง

2. ศูนย์การพัฒนาคุณภาพชีวิต โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นแหล่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน ดังนี้

2.1) การบริการทางสาธารณสุขพื้นฐานแก่เด็ก เยาวชนและประชาชนตามแนวชายแดน โดยห้องพยาบาลในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกแห่งสามารถให้บริการการปฐมพยาบาลขั้นต้นสำหรับหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลทุรกันดารอีกเป็นจำนวนมากที่รถยนต์ไม่สามารถเข้าถึงหรือเข้าถึงได้ในบางฤดูกาล จึงส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เหล่านั้นไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุข สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีพระราชดำริให้พัฒนาห้องพยาบาลของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดารให้เป็น “สุขศาลาพระราชทาน” ด้วยพระราชปณิธานที่มุ่งหวังให้พสกนิกรผู้ยากไร้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี จึงเกิดความร่วมมือระหว่างกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการจัดตั้งสุขศาลาพระราชทานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีสุขศาลาพระราชทานกระจายอยู่ในพื้นที่ที่ตั้งของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทั้งสิ้น 17 แห่ง คือ

1. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมพุทธศิลป์ไทยอนุสรณ์ บ้านแสนคำลือ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

4. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอร์ปือแต ตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส
5. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ 50 พรรษา 2 เมษายน 2548 (กรุงเทพฯ การไฟฟ้า จำกัด อุบลรัตน์) บ้านป่า ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
6. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลตองคุ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
7. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่จันทะ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
8. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแพรกตะคร้อ ตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
9. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านที่ไล่ป่า ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
10. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปลื้มอกคี หมู่ 5 ตำบลปลื้มอก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
11. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าหมาก หมู่ 8 ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
12. ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกุ่ม หมู่ 20 ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
13. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงประไพ ศิวะโกเศศ หมู่ 12 บ้านผาแดง ตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
14. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนรางวัลอินทிரาคานธี หมู่ 11 บ้านพะกะเซ ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
15. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มรว.เฉลิมลักษณ์ จันทรเสน หมู่ 13 บ้านเลอตอ ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

16. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสินานนท์ หมู่ 6 ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

17. ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหมื่อ ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน “สุขศาลาพระราชทานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน” เป็นการพัฒนาหน่วยพยาบาลที่มีอยู่ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ห่างไกลให้เป็นที่พึ่งด้านสุขภาพของนักเรียนและประชาชนในถิ่นทุรกันดารทั้งในยามปกติและยามฉุกเฉิน เป็นสถานบริการสาธารณสุขที่ให้บริการขั้นพื้นฐานแบบผสมผสาน เป็นแหล่งเรียนรู้และสื่อสารสุขภาพ รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานการพัฒนาสุขภาพของชุมชน โดยมีสถานะเป็นหน่วยบริการสุขภาพที่เชื่อมต่อระหว่างสถานีอนามัยกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน โดยมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ

1. “เป็นหน่วยพยาบาล” ทำหน้าที่ให้บริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การปฐมพยาบาล และการเฝ้าระวังโรค โดยมีวัสดุครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องมือทำแผล ชุดทำคลอด อุปกรณ์ช่วยหายใจ ยาเวชภัณฑ์ที่ถูกจัดวางไว้อย่างเป็นระบบและพร้อมใช้ รวมทั้งระบบวิทยุสื่อสาร เพื่อรักษา ให้บริการแก่นักเรียนและประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง ในยามปกติ มีการให้บริการยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเพียงพอโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของสุขศาลาพระราชทานแต่ละแห่ง มีการวางแผนการบริหาร ยาและเวชภัณฑ์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพียงพอต่อการใช้งาน ตลอดจนการสนับสนุนอย่างเป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนยาหรือยาหมดอายุ เป็นต้น

ในกรณีที่จำเป็นและฉุกเฉิน สุขศาลาพระราชทานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีการจัดระบบการรักษาพยาบาลฉุกเฉิน และการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานีอนามัยหรือโรงพยาบาล ด้วยการจัดเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ช่วยชีวิต พาหนะ เครื่องมือ การสื่อสาร และเทคโนโลยีอื่นๆ ที่จำเป็นให้พร้อมบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเหตุการณ์ (Emergency Set) ยานพาหนะ วิทยุสื่อสารเพื่อการรักษาพยาบาล รวมทั้งการพัฒนาทักษะครูพยาบาลผู้ปฏิบัติงานในสุขศาลาพระราชทาน ให้สามารถรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินได้

2. “เป็นศูนย์การเรียนรู้และสื่อสารสุขภาพ” ประกอบด้วยชุดคอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ และโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านสุขภาพ ที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน และการให้บริการข้อมูลข่าวสารความรู้แก่ชุมชน รวมถึงการประสานความร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการด้านสุขภาพของนักเรียนและประชาชน

3. “เป็นศูนย์ให้ความช่วยเหลือด้านบรรเทาภัยชายแดน” โดยการจัด “สิ่งของพระราชทาน” ไปประจำไว้ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยขั้นต้นได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการให้บริการความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับบาดเจ็บหรือร้อนจากสาธารณภัยอื่นๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย หรือทุพภิกขภัย เป็นต้น โดยโรงเรียนจะให้ความช่วยเหลือตามขีดความสามารถที่มีอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน รวมถึงเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้เกิดความมั่นคง

2.2) โครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นปัจจัยความสำเร็จที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือ มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 8 โครงการ ซึ่งโครงการพระราชดำริดังกล่าวเป็นแรงสนับสนุนสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติการกิจได้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายบนความจำกัดของทรัพยากร ในลักษณะของการป้องกันปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนให้กับเด็กเยาวชน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียนให้เกิดความเข้มแข็ง ซึ่งโครงการตามพระราชดำริดังกล่าวได้แก่

1. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โดยมุ่งเน้นให้ครูผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียนแล้วนำผลผลิตที่ได้นำมาประกอบเป็นอาหารกลางวัน อีกทั้งทำให้นักเรียนได้รับความรู้และทักษะด้านเกษตรแผนใหม่ด้วย

2. โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งการสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ตามโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร

3. โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปลูกฝังการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้นักเรียนและประชาชน เพื่อความอุดมสมบูรณ์และความสมดุลของธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และทรัพยากรท้องถิ่น
4. โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ส่งเสริมให้นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับแต่ขาดโอกาสในการศึกษาต่อเนื่อง จากครอบครัวมีฐานะยากจนได้มีโอกาสศึกษาในระดับสูงตามระดับสติปัญญาและความเหมาะสม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ สำหรับใช้ในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น
5. โครงการฝึกอาชีพ ให้การฝึกอาชีพแก่เด็กนักเรียนที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป โดยเน้นอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
6. โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหารโรคขาดสารไอโอดีนให้กับนักเรียน และชุมชนในท้องถิ่นทุรกันดาร
7. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการสหกรณ์ และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในชุมชนที่มีความพร้อม
8. โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก ส่งเสริมให้หญิงมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กทารกตั้งแต่แรกเกิด ได้รับบริการที่เหมาะสมและได้รับความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อช่วยให้แม่มีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่ดี เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการได้เต็มศักยภาพ

จากการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้ง 8 โครงการ ในระยะ เริ่มแรกของการดำเนินการเป็นเพียงเพื่อการแก้ไขปัญหาทุกโภชนาของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารเท่านั้น ต่อมาจึงได้พัฒนาการดำเนินโครงการดังกล่าวในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เป็น “แหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ” ต่างๆ เช่น ศูนย์เรียนด้านการเกษตรชีวภาพ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจเพียง ฯลฯ ตามขีด ความสามารถ และสอดคล้องกับภูมิสังคมนั้นๆ และขยายผลโครงการตามพระราชดำริดังกล่าวไปสู่ชุมชนเพื่อ สร้างความยั่งยืนให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งต่อไป

3. ศูนย์ข้อมูลและประสานงานชายแดน ตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ชุมชนในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ที่มีความมั่นคง ดังนั้น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงเป็นหน่วยที่จะต้องสนับสนุนงานด้านการข่าว การประสานงานชายแดน และสามารถปรับเป็นที่ทำการควบคุมชายแดนได้ทันทีที่เกิดสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน โดยโรงเรียนจะต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลชายแดนที่สำคัญ ซึ่งในการจัดทำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ต้องจัดทำข้อมูลในลักษณะของการบูรณาการให้เข้ากับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วยการนำนักเรียนออกไปสำรวจและจัดทำแผนที่ชุมชนและจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้แทนประชาชนฝ่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลอยู่เสมอ ประกอบกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่บริเวณแนวชายแดน ดังนั้นประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกับแนวเขตชายแดนไทย จึงนิยมส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และเมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านี้จบการศึกษาไปแล้วยังมีติดต่อเชื่อมความสัมพันธ์และประสานงานโรงเรียนมาโดยตลอด ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นเครือข่ายชายแดนให้กับโรงเรียนและหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม การลักลอบลำเลียงยาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การลักลอบค้ามนุษย์ รวมถึงการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนต่างๆ ที่ก่อความไม่สงบให้เกิดขึ้นบริเวณแนวชายแดนตามช่องทางธรรมชาติ หรือข้อมูลการแพร่ระบาดของโรคติดต่อบริเวณแนวชายแดน เป็นต้น³

ผลของการปฏิบัติงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน รวมทั้งหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโครงการตามพระราชดำริ ได้ส่งผลให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดารจำนวนหลายหมื่นคนได้รับการศึกษา หลายคนได้เรียนต่อจนจบมหาวิทยาลัย และอีกหลายคนมีอาชีพ สามารถหารายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ชุมชนที่อยู่ในเขตบริการการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งมีมากกว่า 500 แห่ง ก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น แม้ว่าเด็กและชุมชนในถิ่นทุรกันดารส่วนใหญ่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนก้าวหน้าไปมาก แต่ยังมีพื้นที่ชายแดนห่างไกลการคมนาคมที่มีประชาชนกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยยังรอโอกาสที่จะได้รับ

ความเสมอภาคทางการศึกษา และยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปจัดการศึกษาได้ ตำรวจตระเวนชายแดนจึงยังต้องทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนเหล่านั้น⁴ ด้วยทุนพระราชทานจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและผู้มีจิตศรัทธาที่ได้ทูลเกล้าฯถวาย ทำให้ตำรวจตระเวนชายแดนสามารถสร้างสถานศึกษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และจ้างคนในท้องถิ่นมาเป็นผู้ช่วยจัดการศึกษาให้แก่เด็กในพื้นที่ห่างไกลได้

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทเพื่อความความมั่นคงตามแนวชายแดนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

การดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเยาวชน และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและด้อยโอกาสทางการศึกษาได้รับโอกาสเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนในเขตเมืองหรือเขตชนบท กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้พัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานใหม่สำหรับการให้การศึกษาเด็กและเยาวชนตามแนวชายแดนและถิ่นทุรกันดาร โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน คือ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ไกลคมนาคมหรือเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านความมั่นคงให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค และมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และในช่วงเวลานั้นเอง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานคำแนะนำว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนควรกำหนดปรัชญาให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างแท้จริง กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจึงได้กำหนดปรัชญาของโรงเรียนขึ้นว่า “สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง” ซึ่งสะท้อนบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สำคัญ 3 ประการ คือ บทบาทเป็นสถานศึกษา บทบาทเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และบทบาทเป็นหน่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน

การบริหารงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีลักษณะเดียวกันการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไปที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ คือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบริหารงานโดยมีคณะกรรมการโรงเรียนทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการบริหารงานของโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาครูในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียน อย่างไรก็ตามการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใช้ระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ นอกจากนี้ในการดำเนินกิจการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใช้งบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเงินพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเงินที่มีผู้บริจาคถวายโดยเสด็จพระราชกุศล นำไปจัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชน ตลอดจนคณะบุคคลต่างๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออีกส่วนหนึ่งด้วย แต่อย่างไรก็ตาม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนก็ยังคงประสบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนี้

1. บุคลากรทางการศึกษา

1.1 ครูตำรวจตระเวนชายแดนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษามีน้อย

1.2 ครูตำรวจตระเวนชายแดนไม่มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรงก่อนเข้ามารับราชการเป็นตำรวจ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการรับบุคคลภายนอกเข้ามาบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ อยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อทำหน้าที่หลักในการป้องกันและรักษาสถานการณ์ชายแดน

1.3 มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายหน้าที่บ่อย

1.4 การจัดการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อคุณวุฒิด้านการศึกษาของครูตำรวจตระเวนชายแดน ยังไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการให้ ในปัจจุบันครูตำรวจตระเวนชายแดนศึกษาต่อในสถาบันต่างๆโดยใช้เวลาในวันหยุดราชการ ทั้งทุนส่วนตัวและทุนพระราชทาน สถาบันราชภัฏ ซึ่งเป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาครูตำรวจตระเวนชายแดน จะทำการฝึกอบรมให้ในระยะเวลาดสั้นๆ ในช่วงปิดภาคการศึกษาซึ่งไม่สามารถนำไปเพิ่มเติมคุณวุฒิทางการศึกษาได้ ที่ผ่านมาครูตำรวจตระเวนชายแดน ไม่สามารถศึกษาต่อเพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางวิชาชีพครู ด้วย 2 สาเหตุ คือ

1. ภาระงานที่ล้นมือ แม้ว่าโครงการจะจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ แต่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล เสียเวลาในการเดินทาง ทำให้ใน 1 สัปดาห์ ครูต้องฝากห้องเรียนไว้กับเพื่อนครู สัปดาห์ละ 2 วัน ครูในโรงเรียนต้องมีภาระเพิ่มขึ้นส่วนครูที่ศึกษาต่อก็มีภาระงานทั้งความเป็นครู ตำรวจและนักศึกษาในที่สุดจึงต้องตัดสินใจยุติการเรียนกลางคัน เพราะความเหนื่อยล้าจากการมีภาระงานรอบด้าน

2. ภาระค่าใช้จ่าย เช่น ค่าเดินทางและค่าที่พักในการเดินทางไปเรียน วันเสาร์ - อาทิตย์ ซึ่งครูต้องใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณ 3,000 - 3,500 บาทต่อครั้ง นอกจากนี้ ยังมีค่าตำราเรียน ค่าจัดทำเอกสารรายงานต่างๆ ยังไม่นับรวมภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้ครูต้องยุติการเรียนกลางคัน ปัจจุบันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศมีทั้งหมด 220 แห่ง มีครูทั้งหมด 2,500 คน ในจำนวนนี้มีครูตำรวจตระเวนชายแดนที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูเพียง 20 - 30% เท่านั้น

1.5 ขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากงบประมาณที่กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้รับเป็นงบประมาณในภารกิจหลักของตำรวจตระเวนชายแดน ถึงแม้ว่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจะมีความเป็นมา และมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อประโยชน์ของทางราชการด้านความมั่นคงก็ตาม แต่กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนก็ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาแต่อย่างใด

2. อาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้แก่สิ่งก่อสร้าง และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ จะไม่เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนที่กำหนด เนื่องจากไม่มีงบประมาณจัดสรรจากรัฐบาลเพื่อการนี้เป็นการเฉพาะ

3. นักเรียนซึ่งส่วนหนึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย ไม่รู้ภาษาไทยเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนในวิชาชั้นพื้นฐานอื่นๆ ประกอบกับเด็กนักเรียนมักขาดเรียนบ่อยอันมีสาเหตุจากการเดินทางลำบากโดยเฉพาะฤดูฝน มีการอพยพย้ายตามผู้ปกครอง และมีสภาพยากจน ประสบปัญหาภาวะด้านโภชนาการ และสุขภาพอนามัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกายและการรับรู้ของเด็ก

4. ชุมชน ราษฎรส่วนมากในพื้นที่ไม่มีความรู้และยากจน การตื่นตัวที่จะสนใจเรื่อง การศึกษามีน้อย หรือไม่มีเลย เพราะต้องชวนขวยด้านการยังชีพเป็นหลัก
5. ขาดสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และเทคโนโลยีที่ เท่าเทียม
6. ขวัญกำลังใจและแรงจูงใจของครูตำรวจตระเวนชายแดนในการปฏิบัติงาน เช่น ความ เพียงพอของรายได้ สวัสดิการที่ได้รับจากหน่วย ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน โอกาส ในความก้าวหน้าในงาน มีผลต่อการย้ายออกนอกหน่วยเพื่อความก้าวหน้าของตนเองเป็น จำนวนมาก

วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT ANALYSIS) โรงเรียนตำรวจตระเวน ชายแดน

จุดแข็ง (Strengths)

1. ความมีระเบียบวินัยของนักเรียน
2. การดำเนินงานโครงการพระราชดำริ
3. ชุมชนให้ความร่วมมือ
4. เป็นโรงเรียนมหาชน เพราะเป็นโรงเรียนที่สร้างขึ้นโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนโดย ไม่ใช้งบประมาณของรัฐ

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. นักเรียนบางส่วนยังอ่านเขียนไม่ได้ ส่วนหนึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่ไม่รู้ภาษาไทย เป็น อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน
2. นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสอนไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ แบบคิดวิเคราะห์ให้นักเรียนขาดการแข่งขัน กระตือรือร้น เนื่องจากสภาพปัญหาครอบครัว และสิ่งแวดล้อมต่างๆ
3. ครูขาดความรู้ทักษะใหม่ๆ

4. ขาดครูเฉพาะวิชา ครูหนึ่งคนสอนเกือบทุกชั้นเรียน และรับผิดชอบหลายด้าน

โอกาส (Opportunities)

1. การได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ให้สนองงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายโครงการ
2. การน้อมนำงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาปฏิบัติ ทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาและให้ความร่วมมือ
3. มีหลายหน่วยงานให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนด้านต่างๆ

อุปสรรค (Threats)

1. การขาดแคลนด้านงบประมาณ และงบประมาณมีจำกัด ทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยากลำบากและล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน
2. กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อการจัดระบบการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก
3. ครูตำรวจตระเวนชายแดน มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ

แนวทางพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน

การดำเนินการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและครูตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติงานทางด้านการศึกษา ทั้งการให้การศึกษาและการบริหารสถานศึกษาที่สอนในในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น โดยภารกิจหลักของตำรวจตระเวนชายแดนที่ทำหน้าที่ได้รับมอบจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ งานด้านการข่าว การรักษาความสงบเรียบร้อย การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน และงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ส่วนงานในด้านการให้การศึกษาแก่นักเรียนนั้น ถือเป็นภารกิจที่ช่วยเสริมในการหาข้อมูลข่าวสาร ช่วยให้ภารกิจในด้านการรักษาความมั่นคงสามารถดำเนินไปได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สาเหตุปัจจัยของปัญหา รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของยุทธศาสตร์แล้วนั้น เห็นควรมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และเป็นไปตามวัตถุประสงค์และปรัชญาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คือ “สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง” การจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในยุคโลกไร้พรมแดนนับได้ว่ามีความสำคัญมาก โดยต้องปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติต้องมุ่งเน้นไปที่การจัดการหลักสูตรที่ทันสมัย เน้นให้ผู้เรียน ปรับตัวในด้านการอ่านออกเขียนได้ การรักษาสุขภาพอนามัย การปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเน้นไปที่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของสังคมระหว่างพรมแดน⁵ และสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้สอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งควรมีการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับวัยของเด็กและเยาวชน โดยให้เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนแต่ละพื้นที่ การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการสอนเสริม การส่งเสริมการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องทั้งการอ่านการเขียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติและการทดลองพร้อมเสริมทักษะอาชีพที่ตรงกับบริบทของชุมชน⁵

2. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

กระบวนการสรรหาและการคัดเลือกครูตำรวจตระเวนชายแดน จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ครูตำรวจตระเวนชายแดนรุ่นเดิม ได้แก่ ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่เข้าสู่อาชีพครูโดยการสมัครใจ โดยโอนย้ายจากฝ่ายความมั่นคง

2. ครูตำรวจตระเวนชายแดนรุ่นใหม่ เป็นผลผลิตจากโครงการครูทายาท ซึ่งเป็นโครงการผลิตครูเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสร้างความพร้อมด้านอัตรากำลังในการสนองโครงการตามพระราชดำริในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยการคัดเลือกจากผู้สมัครที่เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่มีคุณวุฒิในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า โดยต้องเข้ารับการอบรมเพื่อฝึกความเป็นตำรวจเป็นเวลา 3 เดือน และฝึกความเป็นครูเป็นเวลา 6 เดือน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีการกำหนดเงื่อนไขต้องทำงานเป็นครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี⁶

ดังนั้น การส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เป็นการพัฒนาครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร การส่งเสริมให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางวิชาชีพครูตามมาตรฐาน อันจะเป็นอีกกลไกช่วยลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและทำให้เด็กมีคุณภาพการเรียนรู้ รวมทั้งมีการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน สถาบันทางการศึกษาต่างๆ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดหลักสูตรให้กับเหมาะสมกับครูตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคของการพัฒนาครูในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนอย่างเป็นระบบ การพัฒนาสมรรถนะครูตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรผลิตครูให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาของครูตำรวจตระเวนชายแดน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในทุกๆ ด้าน สร้างให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนมีความเป็นครูมืออาชีพมากขึ้น โดยเฉพาะครูครูทายาทมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด รักถิ่นฐานของตนเอง เมื่อครูมีศักยภาพแล้วผลที่ได้จะถูกส่งต่อไปยังนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้และมีศักยภาพตามไปด้วย

คุณภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนั้นส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับนโยบายในด้านการส่งเสริมและตัวบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าไปดำเนินการอย่างจริงจัง

มากกว่าการทำเพราะเป็นแค่ส่วนหนึ่งขององค์กร ต้องปรับเปลี่ยนมุมมองความคิดว่าเป็นสถานศึกษาที่จะต้องเป็นแหล่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติอย่างจริงจัง

3. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยกิจกรรมเชื่อมโยง บ้าน โรงเรียน ชุมชน ผ่านงานมวลชนสัมพันธ์และกิจกรรมในโครงการตามพระราชดำริฯ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมดำเนินงาน และร่วมรับผลในทุกโครงการพระราชดำริฯ มีการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด กระจายความรับผิดชอบของครูในงานมวลชนสัมพันธ์ ใช้งานมวลชนสัมพันธ์เข้ามาช่วยในการหาข่าวและการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนนั้นๆ โดยอาศัยหลัก 9 ย. คือ เยี่ยมเยียน ยิ้มแย้ม เยือกเย็น ยกย่อง แยกแยะ ยับยั้ง เยียวยา ยุติธรรมและ ยั่งยืน⁶ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแบ่งปัน สอดแทรกความรู้ด้านต่างๆ เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านยาเสพติด ด้านอาชญากรรมต่างๆ การพัฒนาจิตใจในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง เพื่อการส่งเสริมความมั่นคงอีกทางหนึ่ง

4. ขยายการพัฒนาจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสู่ชุมชน มุ่งเน้นให้ชุมชนได้รับการพัฒนาโดยการขยายงานพัฒนาจากโรงเรียนเข้าไปในชุมชนผ่านทางเด็กนักเรียน ทั้งกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมสุขภาพและการพัฒนาสภาพแวดล้อมของบ้านและชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ⁷ การนำความรู้และทักษะทางวิชาชีพ การทำบัญชี การสหกรณ์มาใช้ในครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาคน และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และพื้นที่เป้าหมายให้มีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสม มีความเข้มแข็งมั่นคง ปลอดภัย มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง พึ่งตนเองได้ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตพร้อมเผชิญปัญหาภัยคุกคามและการเปลี่ยนแปลง

5. พัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เป็นศูนย์บริการความรู้ ที่มุ่งหวังให้โรงเรียนสามารถพัฒนากิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นนิทรรศการที่มีชีวิต เป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชน ครู นักเรียน หรือผู้สนใจมาศึกษาทดลอง ครูและเด็กนักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยการเป็นวิทยากร มีการจัดการความรู้และเผยแพร่ต่อไป⁷

6. ผู้บังคับบัญชาระดับสูงควรให้การดูแลตรวจเยี่ยมสร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงมีการจัดสวัสดิการให้แก่ครุฑำรวจตระเวนชายแดนให้มีความเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ มีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน มีโอกาสในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจไม่ให้เกิดการสับเปลี่ยนหน้าที่

7. ขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนาด้านการศึกษา อาคารสถานศึกษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษา การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสนับสนุนและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เสริมศักยภาพในการเรียนรู้ รวมทั้งการแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอกอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน นั้น ผู้วิจัยได้พบว่าแนวทางการพัฒนาบทบาทโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรมีการปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตร บุคลากร การศึกษาทั้งหมด เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยกิจกรรมเชื่อมโยง บ้าน โรงเรียน ชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมความมั่นคง การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทางศึกษาและได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเพื่อหาเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนจากงานวิจัยของภาคส่วนอื่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวทางที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

แนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

พลตำรวจตรี พันธุ์พงษ์ สุขศิริมัทธ (2558)³ ได้ศึกษาเรื่อง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน “โรงเรียนที่เป็นมากกว่าโรงเรียน” กล่าวไว้ว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่ในการให้บริการการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงและถิ่นทุรกันดารห่างไกลความเจริญ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาไม่สามารถเข้าไปจัดตั้งโรงเรียนและให้บริการด้านศึกษาแก่เด็กและเยาวชน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและบทบาทของการเป็นหน่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยังทำหน้าที่ที่มากกว่าโรงเรียนโดยปกติทั่วไป คือ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางชุมชนชายแดน ในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมถึงเป็น แหล่งข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายชายแดนทั้งในและนอกประเทศ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและ สร้างความมั่นคง

ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ชายแดน จากข้อมูลดังกล่าว ได้สนับสนุนแนวทางที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงนั้น ควรเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์บริการความรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนร่วมดำเนินการในกิจกรรมของโรงเรียนและโครงการตามพระราชดำริฯ ขยายการพัฒนาจากโรงเรียนไปสู่ชุมชนผ่านเด็กนักเรียน ด้วยการนำความรู้ ทักษะวิชาชีพ มาใช้ในครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงอีกทางหนึ่ง

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และอารีรัตน์ ภาคพิธเจริญ (2550)⁶ ได้ศึกษาเรื่อง วิธีปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาและพัฒนาครู ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: กรณีศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง ได้กล่าวไว้ถึงภารกิจของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีภารกิจ 3 ประการคือ การเป็นครูผู้ให้ความรู้ การเป็นนักพัฒนาชุมชน และการเป็นตำรวจผู้พิทักษ์ความมั่นคงสันติสุข ผลจากการศึกษาแสดงถึงวิธีปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านต้นมะม่วงในการด้านการจัดการศึกษาและการพัฒนาครูตามแนวพระราชดำริ สรุปเป็นกลยุทธ์รวม 7 ประการ ได้แก่ 1. ปรับให้มีสมดุลระหว่างวิชาการและการปฏิบัติ 2. สร้างกลไกบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน 3. หนุนเสริมและต่อยอดครู 4. สร้างเสริมชุมชนสัมพันธ์เพื่อร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแบ่งปัน 5. ร่วมเรียนรู้กับโรงเรียนในท้องถิ่น 6. แสวงหาการสนับสนุนจากภายนอก 7. พร้อมรับการติดตามและประเมินผล จากข้อมูลดังกล่าวได้สนับสนุนแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผู้วิจัยเห็นด้วยว่าการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแบ่งปันกิจกรรมในโรงเรียนและในโครงการตามพระราชดำริฯ เป็นแนวทางในการสร้างความยั่งยืนให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

ดุสิต น้อยชื่น และคณะ. (2557)⁵ ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา โดยจัดและส่งเสริมการศึกษาหลากหลายรูปแบบ จัดและส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างทักษะอาชีพ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน หน่วยงานต้อง

ปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตรที่ทันสมัย รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความพร้อม สอดคล้องกับ ชม ทาศรีสุข (2551)⁸ เรื่องการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 24 ที่การศึกษาพบว่าคุณภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับนโยบายด้านการส่งเสริมและตัวบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าไปดำเนินการอย่างจริงจังและจะต้องเป็นแหล่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติอย่างจริงจัง ผู้วิจัยเห็นด้วยว่าการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน สถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อที่จะเข้ามาพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดหลักสูตรให้เหมาะสม ทันสมัย การส่งเสริมทักษะการศึกษาหลายรูปแบบ เพื่อให้ครูมีศักยภาพที่จะส่งต่อความรู้และศักยภาพที่ดีให้กับนักเรียนต่อไป

ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2556 – 2560⁹ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือ “คน ชุมชนมีภูมิคุ้มกัน และพื้นที่มีความพร้อมเผชิญ ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคง รวมทั้งสามารถพัฒนาร่วมกับประเทศรอบบ้านอย่างยั่งยืน” กำหนดให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้เป็นครูสอนเด็ก และเยาวชนในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อเสริมเจ้าหน้าที่หลักทางการศึกษา ให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สร้างอาชีพ และรายได้บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขพื้นฐาน ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชายแดน ข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรมีการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจังให้สอดคล้องกับบริบท และสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานะขององค์กรและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ภายใต้แนวคิดการปฏิบัติรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศจะต้องเป็นไปโดยเอกภาพและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบันย่อมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสถานภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและสถานภาพผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภายใต้การบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้แตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ บทวิเคราะห์นี้จะนำเสนอสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในปัจจุบัน และแนวทางในการพิจารณากำหนดสถานภาพของตำรวจตระเวนชายแดน และผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการเตรียมจัดการรองรับสำหรับเรื่องดังกล่าวในการปรับโครงสร้างการจัดการขององค์กรทางการศึกษาต่อไป

บทที่ 4

บทสรุป

การดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและด้อยโอกาสทางการศึกษา ได้รับ โอกาสเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนในเขตเมืองหรือเขตชนบท ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค และมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย บทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่สำคัญ 3 ประการ คือ บทบาทเป็นสถานศึกษา บทบาทเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา คุณภาพชีวิต และบทบาทเป็นหน่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความสงบ เรียบร้อยของชุมชน

การพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัด กอง กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ที่มีผลต่อความมั่นคงตามแนวชายแดนของ ประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 เพื่อที่จะ นำผลของการวิจัยที่ได้ มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ตามแนวชายแดน และพัฒนารูปแบบของการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และรักษาความ สงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 จนสามารถแก้ไขปัญหาการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและ ความสงบเรียบร้อยของชุมชนในพื้นที่ตามแนวชายแดน ที่เกิดขึ้นให้ลดลง เพื่อสอดคล้อง กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งต้องมีการเสริมสร้าง แนวทางในการพัฒนาให้มีความพร้อม ดังนี้

1. การจัดการศึกษาควรต้องปรับเปลี่ยนตั้งแต่เนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งบุคลากรทางการ ศึกษาทั้งหมด เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม การจัดหลักสูตรที่ทันสมัย การ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับวัยของ เด็กและเยาวชน เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มี จิตสำนึกด้านความมั่นคง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนแต่ละพื้นที่

2. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ การส่งเสริมให้ครูตำรวจตระเวนชายแดนมีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางวิชาชีพครูตามมาตรฐาน สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา มีการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน สถาบันทางการศึกษาต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดหลักสูตรให้กับเหมาะสมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหา
3. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผ่านงานมวลชนสัมพันธ์และกิจกรรมในโครงการตามพระราชดำริฯ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมดำเนินงาน และร่วมรับผลในทุกโครงการพระราชดำริฯ
4. การขยายงานพัฒนาจากโรงเรียนเข้าไปในชุมชนผ่านทางเด็กนักเรียน โดยนำความรู้และทักษะที่ได้มาใช้ในครอบครัวและชุมชน
5. พัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้เป็นศูนย์บริการความรู้
6. การสร้างขวัญกำลังใจ การจัดสวัสดิการให้แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดนให้มีความเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ มีโอกาสในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
7. การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนาด้านการศึกษา การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยีที่ทันสมัย การแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอก

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

บทสรุปหรือแนวทางการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย ในครั้งนี้เป็นการวิจัยในพื้นที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ควรจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ในประเด็นต่างๆ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ภายใต้ขอบเขตอำนาจของแต่ละส่วน หากมีการกำหนดเป็นแผนการพัฒนาหรือนโยบายการปฏิบัติ ในแต่ละด้านที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม จะทำให้มีแนวทางในการพัฒนา และกรอบการปฏิบัติอย่างถูกต้อง และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบสภาพปัญหาในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน อันจะนำประโยชน์มาพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแต่ละพื้นที่
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจหรือปัจจัยที่ผลต่อการทำงานของครูตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาเกี่ยวผลผลสัมฤทธิ์ของศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ว่ามีคุณภาพชีวิตอย่างไร มีโอกาสศึกษาต่อหรือนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

1. มุลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน(มรช)ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.(อินเทอร์เน็ต).2564(เข้าถึง เมื่อ 24 ธันวาคม 2564).เข้าถึงได้จาก:<https://www.bppsf.com/ความเป็นมา/>
2. กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน. แผนปฏิบัติการราชการกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 14 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.
3. พันธุ์พงษ์ สุขศิริมัช,พลตำรวจตรี.โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน “โรงเรียนที่เป็นมากกว่าโรงเรียน” (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล).กรุงเทพฯ:วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร;2558.
4. กรรณิการ์ สัจกุล และคณะ.(บรรณาธิการ).(2550) ด้วยจงรักและภักดี:50 ปี โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
5. ดุสิต น้อยชื่น และคณะ.(2557).ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย.วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
6. ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล,อารีรัตน์ ภาคพิชเจริญ.(2550).วิธีปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาและการพัฒนาครูตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา:กรณีศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง.ภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี สำนักพระราชวังสวนจิตรลดา.แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 พ.ศ.2560-2569.กรุงเทพฯ.สำนักงานโครงการฯ.

8. ชม ทาศรีสุข.(2551).การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24.
9. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรียุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง แห่งชาติ พ.ศ.2556-2560.
10. ภาคผนวก ก สถานะขององค์กรและผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. วิเคราะห์โดย: กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ตุลาคม 2543.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันตำรวจเอก สิทธิสุนทร สุนทรโชติ
วัน เดือน ปี เกิด	19 มิถุนายน 2519
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ.2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 36
พ.ศ.2542	ปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (ตร.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
พ.ศ.2549	ชั้นนายพันทหารราบชุดที่ 88 โรงเรียนทหารราบ ศูนย์การทหารราบ
พ.ศ.2553	เสนาธิการทหารบกชุดที่ 88 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ.2548	หลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ 90 วิทยาลัยการตำรวจ
พ.ศ.2560	หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 104 วิทยาลัยการตำรวจ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2542	ผู้บังคับหมวด (สบ1) กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
พ.ศ.2550	ผู้บังคับกองร้อย (สบ2) กองร้อยรบพิเศษ 2 กองกำกับการ 1 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจ ตระเวนชายแดน
พ.ศ.2554	ผู้บังคับกองร้อย (สบ2) กองกำกับการ 3 กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
พ.ศ.2557	รองผู้กำกับการ 5 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
พ.ศ.2559	รองผู้กำกับการ 3 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ.2561-2565	ผู้กำกับการ 5 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน